

درسنامه مدیریت و رهبری در آموزش پرستاری بر اساس سرفصل دروس برنامه آموزشی دکتری پرستاری

تألیف:

دکتر فروزان آتشزاده شوریده

عضو هیأت علمی گروه مدیریت و روان پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی،

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

با همکاری دانشجویان دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی:

حمیده ابراهیمی، سیامک امیری، محدثه بابایی، بی بی عصمت حسینی، سحر دباغی، آرزو زیدانی،

حمیده عظیمی، مریم گرمی، ندا گرامی نژاد، چیمین قادری، زهره نجفی، محبوبه نظری، کاظم

نجفی، آرزو محمدخانی، مهشید میرزایی

ویراستار: دکتر فتانه قدیریان بهارانچی

مخصوص دانشجویان دکتری پرستاری و اعضای هیأت علمی پرستاری

سرشناسه	آتشزاده شوریده، فروزان، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	درسنامه مدیریت و رهبری در آموزش پرستاری براساس سرفصل دروس برنامه آموزشی دکتری پرستاری/تالیف فروزان آتشزاده شوریده؛ با همکاری حمیده ابراهیمی ... [و دیگران]؛ ویراستار فتنه قدیریان بهارنچی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۱۶ص. : جدول، نمودار.
شابک	978-622-7595-17-8
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب حاضر با همکاری دانشجویان دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی حمیده ابراهیمی، سیامک امیری، محدثه بابایی، بی بی عصمت حسینی، سحر دباغی، آرزو زیدانی، حمیده عظیمی، مریم کرمی، ندا گرامی نژاد، چیمین قادری، زهره نجفی، محبوبه نظری، کاظم نجفی، آرزو محمدخانی، مهشید میرزایی نگاشته شده است.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۸۸-۲۹۵.
یادداشت	نمایه.
موضوع	پرستاری -- مدیریت
موضوع	Nursing services -- Administration
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی پرستاری -- ایران -- مدیریت
موضوع	Nursing schools -- Iran -- Management
موضوع	رهبری آموزشی -- ایران
موضوع	Educational leadership -- Iran
شناسه افزوده	ابراهیمی، حمیده، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	قدیریان بهارنچی، فتنه، ۱۳۶۱ -، ویراستار
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی. انتشارات
رده بندی کنگره	RT۸۹
رده بندی دیویی	۳۶۲/۱۷۳۰۶۸
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۶۰۴۲۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا
عنوان:	درسنامه مدیریت و رهبری در آموزش پرستاری
تالیف:	دکتر فروزان آتشزاده شوریده
نویت چاپ:	با همکاری دانشجویان دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
انتشارات:	اول / ۱۴۰۰
شمارگان:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
چاپ و تکثیر:	۵۰۰ جلد
شابک:	روشنی
ویراستار:	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۹۵-۱۷-۸
قیمت:	دکتر فتنه قدیریان بهارنچی
	۱۲۵/۰۰۰ تومان

پیش‌گفتار

شتاب تغییر و انفجار اطلاعات در دنیای امروز، موضوع آموزش و یادگیری و بالطبع مدیریت آن را به مقوله‌ای پیچیده مبدل ساخته است. مطمئناً همه‌ی ما بارها به عنوان مدیران و معلمان آموزشی شنیده یا تجربه کرده‌ایم که نسل‌های جدید از دانشجویان یا کارکنان با نسل کنونی متفاوت هستند و شیوه‌های سنتی مدیریت آموزشی در آنان از اثرگذاری کمی برخوردار است. مواجهه با این تغییرات نیازمند فراهم ساختن دانش، هنر و نیز جوهره‌ی آن یعنی اخلاق در مدیریت و رهبری آموزشی است.

به جد می‌توان گفت که پس از گذشت بیش از یک سده از پرستاری مدرن در ایران امروز بیش از هر زمان دیگری پرستاری به پدیداری رهبرانی خردورز و اخلاقی نیازمند است تا بتوانند در بستر الگوهای دانستن در پرستاری و توسعه‌ی آن، امکان تولید دانش مراقبت و مدیریت آن را فراهم سازند و به نسل‌های بعد بپسرنند. کتاب حاضر تلاشی مجدانه در تألیف و گردآوری این دانش است؛ دانشی که در پرتو آن بتوان به سازوکارهای متمایز رهبری آموزش مراقبت دست یافت.

آنچه با تلاش ارزشمند گروه مؤلفین کتاب حاضر فراهم آمده است، بر موضوعات متنوع و مطرح مدیریت و رهبری آموزشی در دهه‌های اخیر و نیز نظریه‌های ریشه‌دار آن استوار شده است. پرداختن به مدل‌های اختصاصی مدیریت آموزشی در کنار نظریه‌های عمومی مدیریت در موضوعات مختلف و نیز توجه ویژه به مقوله‌ی رهبری آموزشی در سراسر کتاب از ویژگی‌های برجسته‌ی آن است. توجه به نظریه‌های پیچیدگی و نظریه‌ی ازدحام در نگاه به نظام‌های مدیریت آموزشی و نیز نظریه‌های کوانتومی و تحولی در رهبری و نگاه‌های جدید به مقوله‌ی تغییر از جمله ویژگی‌های دیگر کتاب حاضر است. امید است مجموعه تلاش نویسندگان این کتاب بنیانی بر فهم دانش موجود و گشاینده‌ی افق‌ها و پرسش‌های جدید در این حوزه گردد.

	فهرست
۸	پیش‌گفتار
	فصل اول
۲	مدیریت آموزشی
۲	ماهیت رشته مدیریت آموزشی
۳	رهبری آموزشی
۴	تاریخچه مدیریت آموزشی
۵	برنامه‌همیاری
۷	تاریخچه توسعه رهبری آموزشی
۷	نظریه‌ی ویژه شخصیت (تا دهه ۱۹۴۰ میلادی)
۷	نظریه‌ی رفتارگرایی (۱۹۶۰-۱۹۴۰ میلادی)
۷	نظریه‌ی موقعیتی (۱۹۸۰-۱۹۶۰ میلادی)
۸	رویکردهای جدید (۱۹۸۰ میلادی تا بعد)
۸	بنیان‌گذار رشته مدیریت آموزشی در ایران
	فصل دوم
۱۲	نظریه‌های مدیریت
۱۲	الف. نظریه‌های سازمانی در مدیریت
۱۲	مدیریت کلاسیک - نظریه‌های اقتصادی
۱۲	مدیریت علمی
۱۵	کاربرد مدیریت علمی در مدیریت آموزشی
۱۷	مدیریت کلاسیک جدید
۱۸	دیوانسالاری
۱۸	نظریه تصمیم
۱۸	ب. نظریه‌های انسانی در مدیریت
۱۹	مدیریت مبتنی بر روابط انسانی
۱۹	پویاییهای گروهی
۱۹	رهبری
۲۰	نیازها
۲۰	ج. نظریه‌های ادغامی در مدیریت

۲۱	نظریه‌های اجتماعی فنی
۲۱	نظریه سیستمها
۲۱	نظریه اقتضا
۲۲	تفکر سیستمی در الگوهای تفکر مدیریت آموزشی
	فصل سوم
۲۶	رابطه‌ی نظریه با عمل خوب در مدیریت آموزشی
۲۷	نظریه‌های تخصصی مدیریت و رهبری آموزشی
۲۸	مدل‌های رسمی در مدیریت
۳۰	مدل مدیریتی در رهبری
۳۱	مدل‌های جمعی در مدیریت
۳۳	رهبری مشارکتی
۳۳	مدل‌های سیاسی در مدیریت
۳۴	منابع قدرت در آموزش
۳۶	رهبری تبادلی
۳۶	مدل‌های ذهنی در مدیریت آموزشی
۳۸	رهبری پست مدرن
۳۸	مدل‌های ابهام در مدیریت آموزشی
۴۱	رهبری احتمالی
۴۱	مدل‌های فرهنگی در مدیریت آموزشی
۴۳	رهبری اخلاقی
۴۴	مفهوم سه‌بعدی مدیریت آموزشی و مهارت‌های مدیریت
۴۴	مفهوم سه‌بعدی مدیریت آموزشی
۴۷	مهارت‌های سه‌گانه مدیر
۴۷	مدل رهبری آموزشی در مراقبت از سلامتی و یکم و عصر پسا حقیقت
۴۸	مدیریت آموزشی در پرستاری
۵۳	دیدگاه سیستمی در مدیریت آموزش پرستاری
	فصل چهارم
۵۸	سازمان‌های آموزشی

۵۸	انواع سازمان
۵۹	عملکرد آموزش و پرورش
۶۰	ویژگیهای اهداف سازمان های آموزشی
۶۰	انواع سیستم های آموزشی
۶۳	محیطهای یادگیری در آموزش پزشکی

فصل پنجم

۶۸	مفهوم مدیریت آموزشی
۶۸	تعریف مدیریت آموزشی
۶۹	مدیر آموزشی
۶۹	ضرورت و نیاز به مدیریت آموزشی
۷۰	ماهیت مدیریت آموزشی
۷۰	قلمرو مدیریت آموزشی
۷۱	اصول مدیریت آموزشی
۷۳	وظایف مدیریت آموزشی

فصل ششم

۸۰	سازمان و رفتار سازمانی
۸۰	هدف رفتارهای سازمانی
۸۱	تاریخچه رفتار سازمانی
۸۴	مبانی رفتار فرد
۸۶	توجیه رفتار افراد در سازمان
۸۶	بهبود رفتار سازمانی با اخلاق
۸۷	سطوح تجزیه و تحلیل در رفتار سازمانی
۸۹	سازمان سالم

۹۰	ارتباط انسانی و تأثیرات برداشت ها و طرز تلقی عادی ایجاد رفتار
۹۲	مثلت منشور انتظارات و روابط انسانی در مدیریت آموزشی

فصل هفتم

۹۶	مفهوم نظام آموزشی
۹۶	مفهوم طراحی نظام آموزشی

۹۷	طراح آموزشی
۹۸	عناصر و عوامل مؤثر در طراحی نظام آموزشی
۹۸	رویکرد سیستمی در زمینه طراحی نظام آموزشی
۹۹	مراحل طراحی نظام آموزشی بر اساس مدل ADDIE

فصل هشتم

۱۴۶	مدیریت راهبردی
۱۴۶	فواید مدیریت راهبردی
۱۴۶	برنامه‌ریزی
۱۴۸	برنامه‌ریزی راهبردی
۱۴۸	رویکردهای برنامه‌ریزی استراتژیک
۱۴۹	مدلهای برنامه‌ریزی استراتژیک

فصل نهم

۱۵۶	تعاریف بهره‌وری
۱۵۶	به‌کارگیری بهره‌وری در سازمان
۱۵۷	موانع بهره‌وری در نظام اداری
۱۵۹	عوامل مؤثر در بهره‌وری
۱۵۹	بهره‌وری و تئوری انتخاب عمومی
۱۶۰	بهره‌وری نیروی انسانی
۱۶۱	مهمترین عامل مؤثر بر بهره‌وری نیروی انسانی

فصل دهم

۱۶۴	سازمان
۱۶۵	مفهوم نظارت
۱۶۵	نظارت در مدیریت
۱۶۶	عوامل مؤثر بر نظارت کارآمد
۱۶۷	اصول زیربنایی مفهوم نظارت
۱۶۷	انواع نظارت
۱۶۸	شیوههای نظارت
۱۶۹	مفهوم کنترل

۱۷۰	مراحل کنترل
۱۷۲	انواع کنترل
۱۷۲	خودکنترلی در سازمان
۱۷۳	تدابیر کنترل در سازمان
۱۷۴	ویژگی‌های سیستم کنترل مؤثر و قابل اطمینان
۱۷۵	مشکلات کنترل
۱۷۵	کنترل کیفیت در سازمان آموزشی پرستاری
۱۷۶	تفاوت نظارت و کنترل
۱۷۶	اعتبارگذاری آموزش پرستاری
۱۷۷	تاریخچه اعتباربخشی
۱۷۸	تاریخچه ارزشیابی در ایران
۱۷۹	ابزار اعتباربخشی ملی
۱۷۹	اعتباربخشی آموزشی
۱۸۱	انواع اعتباربخشی
۱۸۳	فرایند اعتباربخشی
۱۸۵	اعتباربخشی در آموزش پرستاری
	فصل یازدهم
۱۸۸	رهبری
۱۸۸	نظریه‌های رهبری
۱۸۹	نظریه‌های سنتی رهبری
۱۸۹	نظریه دو ساختی انسان (نظریه X و Y)
۱۹۲	شبکه مدیریت بلیک و موتون
۱۹۳	مطالعات کرت لوین
۱۹۴	نظریه‌های موقعیتی و اقتضایی
۱۹۵	مدل اقتضایی فرد فیدلر
۱۹۶	چرخه زندگی هرسی و بلانچارد
۱۹۷	نظریه رهبری مسیر-هدف
۱۹۷	نظریه پیوستگی رهبری